

Povzetek predvidenih ukrepov po PK-1 in PK-2, ki se nanašajo na odvetnike in odvetniške družbe

IZRECNO OPOZORILO:

Državni organi še niso omogočili vlaganja obrazcev in uveljavitve posameznih ukrepov, zato bo Odvetniška zbornica Slovenije tudi nadalje spremljala objave in ustrezno obveščala članstvo. V vsakem primeru pa mora vsak odvetnik in odvetniška družba sama ugotoviti ali izpolnjuje pogoje za uveljavitev katerega od predvidenih ukrepov ter upoštevati posledice, ki jih uveljavitev prinaša za bodoče poslovanje in sprejemanje poslovnih odločitev.

ZIUPPP – velja od 29.03.2020

ODLOG PLAČILA PRISPEVKOV (12. člen)

- Upravičenci so samozaposleni, ki na dan 29.03.2020 opravljajo dejavnost in so na podlagi opravljanja te dejavnosti vključeni v obvezna zavarovanja in ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v obvezno zavarovanje tudi na kakšni drugi podlagi ter nimajo drugih zaposlenih

Po ZIUZEOP so v krog upravičencev dodani tudi kmetje.

- Pogoji: - najkasneje do dne 29.03.2020 vpisan v AJPES ali drugi ustrezn register oziroma evidenco, ki je predpisana za določeno dejavnost,
 - izpolnjene obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki so višje od 50,00 EUR (morajo biti poravnane na dan 06.04.2020)
- ZIUPPP 13. člen: Odlog plačila prispevkov, ki zapadejo v plačilo meseca aprila, maja in junija 2020 se izvede neposredno na podlagi zakona; upravičenec mora odložene prispevke plačati najkasneje do 31.03.2022. Po 31.03.2022 tečejo zakonske zamudne obresti.

ZIUZEOP – sprejet, vendar še ni objavljen v UR listu, velja naslednji dan po objavi

ZAČASNI UKREPI (20. – 40. člen):

- a) Nadomestila plače in oprostitev plačila prispevkov (21. člen)
- b) Oprostitev plačila prispevkov za ZPIZ za zaposlene, ki delajo (33. člen)
- c) Izredna pomoč v obliki temeljnega dohodka (34. člen)
- d) Oprostitev plačila prispevkov za samozaposlene, kmete in družbenike in verske uslužbenke (38. člen)

a) Nadomestila plače in oprostitev plačila prispevkov za čas čakanja na delo in za čas odsotnosti z dela zaradi višje sile

- Upravičenci so vsi delodajalci (ne velja za proračunske uporabnike, ki imajo iz javnih sredstev več kot 70 % prihodkov in za finančno in zavarovalniško dejavnost), ki jim bodo prihodki padli:

- v prvem polletju 2020 za več kot 20 % glede na isto obdobje 2019 in v drugem polletju 2020 ne bodo dosegli več kot 50 % rasti prihodkov glede na isto obdobje 2019

- če delodajalci niso poslovali celo leto 2019, je pogoj za priznanje pravice, da je delodajalec utrpel vsaj 25 % zmanjšanje prihodkov v mesecu marcu v primerjavi s februarjem 2020 ali vsaj 50 % zmanjšanja prihodkov v mesecu aprilu ali v mesecu maju 2020 v primerjavi s prihodkom v mesecu februarju 2020.

Če ta pogoj ne bo izpolnjen, bo delodajalec moral vrniti celotno pomoč.

- Trajanje ukrepa - napotitev na čakanje na delo lahko traja najdalj do 31.05.2020, pri čemer je v 20. členu določena generalna klavzula, da +se roki, ki se iztečejo 31. maja 2020, avtomatično podaljšujejo za 30 dni, če epidemija COVID-19 ni preklicana do 15. maja 2020 – predlagatelj pojasnuje, da to velja za ukrepe, ker le-ti zasledujejo javno korist.

- Višina nadomestila je 80 % osnove iz 7. odst. 137. člena ZDR – 1 (povprečna mesečna plača za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev oziroma iz obdobja dela v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti), vendar ne sme biti nižje od minimalne plače v RS (940,58 EUR)

RS povrne delodajalcu znesek izplačanega nadomestila (najvišji znesek nadomestila je povprečna plača za leto 2019 v RS, preračunana na mesec), zmanjšanega za prispevke zavezanca.

Delodajalci so za delavce oproščeni plačila vseh prispevkov za vsa socialna zavarovanja od nadomestil plače od 13.03.2020 do 31.05.2020. Te prispevke v celoti plača RS.

- Vlogo za povračilo izplačanih nadomestil se vloži v elektronski obliki pri ZRSZ v 8 dneh od napotitve na čakanje, vendar najpozneje do 31.05.2020, za delavce, ki so bili napoteni na čakanje in za delavce, ki ne delajo zaradi višje sile že pred uveljavitvijo zakona, pa v 8 dneh od uveljavitve zakona, za obdobje od 13.03.2020.

Pogoj za uveljavitev pravice do povračila je izpolnjevanje obveznih dajatev in denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja FURS in da nad delodajalcem ni uveden stečaj.

Vlogi je potrebno priložiti izjavo iz 21. člena (delodajalec začasno ne more zagotoviti dela delavcu ali delavci ne morejo opravljati dela zaradi višje sile) in dokazilo o napotitvi delavca na čakanje, oziroma dokazilo delavca o upravičeni odsotnosti od dela zaradi višje sile, ki je posledica varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol ali nemožnosti prihoda na delo zaradi ustavitve javnega prevoza ali zaprtja mej s sosednjimi državami.

- Obveznosti delodajalca v obdobju prejemanja povračil izplačanega nadomestila plače:

- obveznost izplačevanja neto nadomestila plače
- prepoved organiziranja nadurnega dela
- obvestilo ZRSZ o pozivu delavca na delo ali o prenehanju odsotnost od dela zaradi višje sile, mora obvestiti ZRSZ

V primeru kršitve, je delodajalec dolžan prejeta sredstva vrniti v trikratnem znesku.

b) Oprostitev plačila prispevkov za ZPIZ za zaposlene, ki delajo

- Delodajalci so oproščeni plačila prispevkov za ZPIZ za zaposlene delavce (1. do 4. in 6. odst. 14. člena ZPIZ-2) v mesecu aprilu in maju. Prispevke plača RS.
- Vsakemu zaposlenemu (1. do 4. in 6. odst. 14. člena ZPIZ-2), ki dela in čigar zadnja izplačana plača ne presega trikratnika minimalne plače (3 x 940,58 EUR = 2.821,74 EUR) izplača delodajalec krizni dodatek v višini 200,00 EUR, ki je oproščen plačila davkov in prispevkov.

c) Izredna pomoč v obliki temeljnega dohodka

- Upravičenci so samozaposleni, ki na dan uveljavitve zakona opravljajo dejavnost in so vključeni v obvezno zavarovanje na podlagi opravljanja dejavnosti in ne izpolnjujejo pogojev za obvezno vključitev v obvezno zavarovanje na drugi podlagi, verski uslužbenci, kmetje in družbeniki, ki so poslovodne osebe v gospodarski družbi in so zavarovani na podlagi 16. člena ZPIZ – 2.

Dodatni pogoj za vse upravičence je, da so opravljali dejavnost najmanj od 13.03.2020 do uveljavitve zakona. (34. člen)

- Denarno izplačilo v višini 350,00 EUR za marec 2020, 700,00 EUR za mesec april 2020 in 700,00 EUR za mesec maj 2020.
- Upravičenec mora vložiti izjavo na FURS, s katero izjavlja, da:
 - a) je upravičena oseba po 34. členu
 - b) zaradi epidemije ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu.

Bistveno zmanjšani obseg je podan, če:

- a) je vsaj za 25 % zmanjšan obseg prihodkov v mesecu marcu 2020, v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020

ali

- b) je vsaj za 50 % zmanjšan obseg prihodkov v mesecu aprilu ali v mesecu maju 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020.

- Do pomoči so upravičeni tisti upravičenci, ki jim bodo prihodki v prvem polletju 2020 upadli za več kot 20 % glede na isto obdobje 2019 in v drugem polletju 2020 niso dosegli več kot 20 % rasti prihodkov glede na isto obdobje 2019.

V primeru, da ta pogoj ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

d) Oprostitev plačila prispevkov za samozaposlene, kmete in družbenike in verske uslužbence

- Upravičenci so samozaposleni, ki so na dan uveljavitve zakona vključeni v obvezno ZPIZ na podlagi 15. člena ZPIZ – 2, družbeniki in poslovodne osebe, ki so vključeni v obvezno ZPIZ po 1. odst. 16. člena ZPIZ – 2, kmetje in verski uslužbenci.

Dodatni pogoj za vse upravičence je izpolnjevanje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo.

- Oprostitev se lahko uveljavlja za april in maj 2020 ter tudi za marec 2020.

- Upravičenec mora vložiti zahtevo za oprostitev plačila prispevkov do konca meseca, za katerega uveljavlja oprostitev, za mesec marec lahko do konca aprila 2020. K zahtevi mora priložiti izjavo, s katero izjavlja, da zaradi epidemije ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu. Za uveljavljanje oprostitev plačila prispevkov in za uveljavljanje mesečnega temeljnega dohodka se uporabi ista izjava.

Oproščene prispevke za socialno varnost v celoti zagotovi RS.

- Če se naknadno ugotovi, da izjava iz prejšnje alineje vsebuje neresnične podatke, je upravičenec dolžan vrniti oproščene prispevke za socialno varnost skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

Povzetek pravic po ZIUPPP in ZIUZEOP za odvetnike:

1. Na podlagi 12. člena **ZIUPPP** se **odvetniku, ki nima zaposlenih** neposredno na podlagi zakona odloži plačilo prispevkov, ki zapadejo v plačilo aprila, maja in junija 2020. Odložene prispevke, je potrebno plačati najkasneje do 31.03.2022, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi.
2. Na podlagi **ZIUZEOP** lahko odvetnik (ne glede na to, ali ima zaposlene ali ne) in odvetnik, ki je družbenik in poslovodja družbe ter je vključen v obvezna zavarovanja na tej podlagi (1. odst. 16. člena ZPIZ – 2) in je po ZIUZEOP obravnavan kot samozaposlen:
 - A) vloži zahtevo za izredno pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka (34. člen), če:
 - poda izjavo iz 35. člena, da ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu in
 - so mu prihodki v prvem polletju 2020 upadli za več kot 20 % glede na isto obdobje 2019 in v drugem polletju 2020 prihodki niso dosegli več kot 20 % rast v primerjavi z istim obdobjem 2019. Če ta pogoj ni izpolnjen, je potrebno prejeto vrniti
 - B) zahtevo za oprostitev plačila prispevkov za marec, april in maj (38. člen), če:
 - poda izjavo iz 35. člena, da ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu. Če se izkaže izjava za neresnično, je potrebno prejeto vrniti.
3. Odvetniki, ki imajo zaposlene delavce, lahko po **ZIUZEOP kot delodajalci uveljavljajo naslednje pravice:**
 - A) oprostitev plačila prispevkov za ZPIZ (33. člen): Če zaposleni delavci delajo, je delodajalec oproščen plačila prispevkov za ZPIZ, ki bremenijo delodajalca, za april in maj; delavcem, katerih zadnja izplačana plača ni dosegla trikratnika minimalne plače, se izplača krizni dodatek v višini 200,00 EUR, ki je oproščen plačila davkov in prispevkov (33. člen ZIUZEOP)
 - B) povračilo nadomestila plače in oprostitev plačila prispevkov (21. člen): Če delodajalec izpolnjuje pogoje po ZIUZEOP lahko za delavce, ki so napoteni na čakanje na delo ali so odsotni od dela zaradi višje sile (vrtci, šole, javni prevoz) in so upravičeni do 80 % nadomestila plače, uveljavljajo pravico do povračila nadomestila plače in oprostitve plačila prispevkov za zavarovanje;